

UCELENÁ TECHNOLOGIE PĚSTOVÁNÍ ŘEPKY OLEJKY

Comprehensive technology for winter oilseed rape cultivation

Ondřej SKALA

Syngenta Czech s.r.o.

Summary: Syngenta company brings introduction of new line variety Vapiano for 2016 and innovation in fungicide-morforegulation segment in winter oilseed rape with Magnello. Broad portfolio in plant protection awaits farmer in fungicidal part- Symetra and Amistar Xtra and also herbicidal segment- Teridox, Brasan and Fusilade Forte or desiccant Reglone.

Keywords: oilseed rape, hybrid, morforegulation, plant growth regulation, Plasmodiophora, herbicide, fungicide, Symetra, Amistar, azoxystrobin, isopyrazam

Souhrn: Společnost Syngenta přináší v roce 2016 novinky pěstitelům řepky olejky v podobě nové výkonné liniové odrůdy s melodickým názvem Vapiano i v segmentu ochrany a morforegulace rostlin s přípravkem Magnello. Tradičně bohatá nabídka čeká pěstitele v oblasti fungicidů do květu- Amistar XTRA a Symetra i herbicidů v podobě Teridox, Brasan a Fusilade Forte či desikantu Reglone.

Klíčová slova: řepka olejka, hybrid, morforegulace, regulátory růstu, Plasmodiophora, nádorovitost, fungicid, herbicid, Amistar, azoxystrobin, isopyrazam

Úvod

Současné období kultivačního klidu přináší agonomovi možnost zamyšlení nad rozvržením osevů a ochrany v nadcházející sezóně. Pěstování řepky v posledních letech je doprovázeno některými obtížemi. Patří mezi ně zákaz používání neonicotinoidních mořidel doprovázené nečekaným kalamitným výskytem

dřepčíka olejkového v roce 2014 nebo extrémní sucho v roce 2015 s výskytem *Peronospora* v závěru vegetace řepky. Některé faktory jsou neovlivnitelné, zbývá jich ale značná část, kde lze vhodným zakročením možným ztrátám na výnose čelit. Komplexní řešení těchto situací v roce 2016 nabízí společnost Syngenta.

Herbicidy

Osvědčený Brasan® / Teridox® pack.

V roce 2016 bude nabízen herbicidní balíček Brasan Teridox Pack pro preemergentní regulaci plevelů v řepce. Tento balíček poskytuje ošetření na 10 hektarů řepky. Obsahuje 15 litrů přípravku Brasan a 5 litrů přípravku Teridox. Přípravek Brasan® obsahuje dvě účinné látky- dimetachlor v dávce 500 g/l a clomazone 40 g/l. Byl speciálně vyvinut pro snadnou a spolehlivou kontrolu plevelů v porostech řepky olejky. Účinná látka dimetachlor, selektivní půdní herbicid, si spoleh-

livě poradí jak s nejproblematičtějšími travami, jako jsou ježatka kuří noha, chundelka metlice, lipnice nebo psárka, tak s plevely dvouděložnými, především brukvovitými. V kombinaci s účinnou látkou clomazone poskytuje Brasan nejširší spektrum účinnosti na jednoděložné i dvouděložné plevely včetně svízele, heřmánkovitých a brukvovitých plevelů, jako jsou kokoška pastuší tobolka, úhorník mnohodišný nebo penízek rolní.

Osiva

Společnost Syngenta nabízí široké portfolio hybridních i liniových odrůd pokrývajících svými vlastnostmi a požadavky rozmanité pěstební podmínky České republiky. V roce 2016 bude uvedena na trh nová moderní liniová odrůda.

SY Cassidy - hybrid vhodný i pro pozdní setí. Léty prověřená hybridní odrůda, která si získala své příznivce. Registrována byla v roce 2011 a mezi své přednosti řadí nadprůměrnou odolnost k fómovému černání stonku, černi řepkové, plisni šedé a velmi dobrou odolnost vůči sklerotiniové hnilobě. SY Cassidy je možné pěstovat v obou klimatických oblastech - v chladné i teplé. Nemá speciální požadavky na půdu ani prostředí. Vyžaduje běžnou agrotechniku. Jedná se o stabilní odrůdu, která velmi pozitivně reaguje na

navýšení intenzity pěstování, jak dokládají víceleté výsledky společnosti Agrada. Na účinnou látku clomazone není tato odrůda citlivá. SY Cassidy je vítěz pokusů Tématické řepky společnosti Agrada se zaměřením na pozdní setí v roce 2013.

Odrůda **SY Saveo** úspěšně zakončila registrační řízení ČR v roce 2014 a stala se nejprodávanější odrůdou společnosti Syngenta. Tato odrůda v roce 2014 potvrdila své vysoké výnosové předpoklady v registračních pokusech ÚKZUZ, kde tříletý průměr výnosu dosáhl hodnoty 105 % a výnos v roce 2014 činil 6,98 t/ha. V pokusech společnosti Agrada v Červeném Újezdě se tato odrůda umístila na 2. místě s celkovým výnosem 7 t/ha. Velice důležitou předností odrůdy SY Saveo je vysoký obsah oleje v semeni

(ÚKZÚZ- tříletý průměr 47,8 % a 49,5 % v roce 2014). Mezi další důležité znaky patří dobrá odolnost vůči plísni šedé, hlízence, černi řepkové a dalším chorobám. Odrůda SY Saveo vyniká výbornou odolností proti vyzimování. Tento středně raný hybrid doporučujeme pro setí v druhé polovině agrotechnického termínu z důvodu rychlejšího počátečního růstu na podzim.

Odrůda **SY Harnas** spadá do kategorie středně raného materiálu. Dosahuje stabilně velmi vysokého výnosu v pokusech v České republice (zahrnující pokusy firemní i registrační) i četné výsledky z Německa, Ukrajiny, Polska, Slovenska, Maďarska, Anglie a dalších států. Charakteristická pro tuto odrůdu je především mohutná kořenová soustava spojená s vynikající odolností vůči suchu. Odrůda SY Harnas velmi dobře odolává vyzimování a vykazuje dobrý zdravotní stav (velmi vysoká odolnost k *Cylindrosporium*). Nelze opomenout ani výborné výsledky v odolnosti k poléhání. Odrůdu SY Harnas doporučujeme i do podmínek písčitých půd. Vzhledem k rychlejšímu růstu na podzim, doporučujeme termín setí ve druhé polovině agrotechnického termínu.

SY Alister - hybrid do oblastí s výskytem nádorovitosti košťálovin. Pokud jste našli na svém poli v porostech řepky v minulých letech příznaky nádorovitosti košťálovin, jistě stojí za zvážení výsev výkonné odrůdy SY Alister. Tento hybrid je vysoce tolerantní k nejčastěji se vyskytujícím rasám způsobujícím nádorovitost kořenů brukvovitých (*Plasmodiophora brassicae*). Hybrid je v tomto ohledu testován v pokusech Ing. Kazdy s velice dobrými výsledky. Jedná se o nižší odrůdu, která velice dobře odolává poléhání. Vysoce odolává napadení *Phoma lingam* a velmi dobře odolává vyzimování.

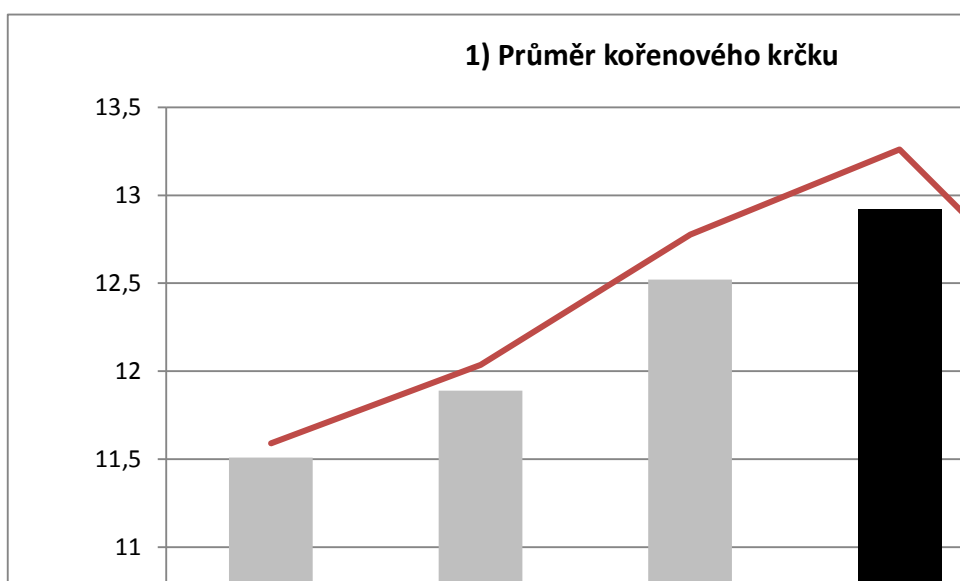
Vapiano - novinka 2016. Liniová odrůda Vapiano navazuje na úspěšnou řadu linií společnosti Syngenta. Jedná se o moderní odrůdu, která zaujme hustým nasazením šesulí a pevností stonku. Z hlediska kvetení se jedná o rannější odrůdu. Svoji vysokou odolnost vůči suchu tato odrůda prokázala v registračních pokusech v roce 2015, kdy dosáhla výborných výsledků ve výnosu semene i obsahu oleje. Doporučujeme pěstitelům, kteří preferují nižší odrůdy řepky s velice dobrým zdravotním stavem.

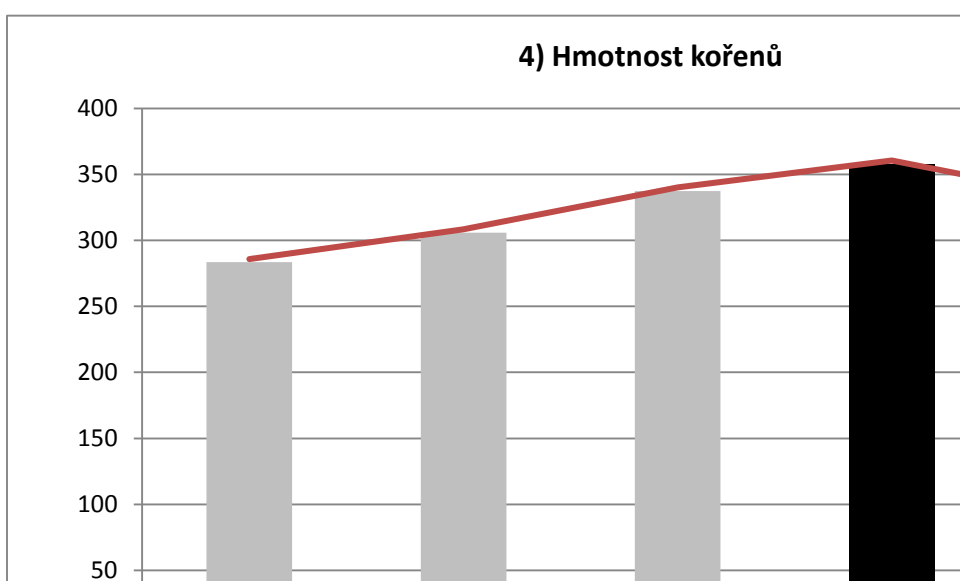
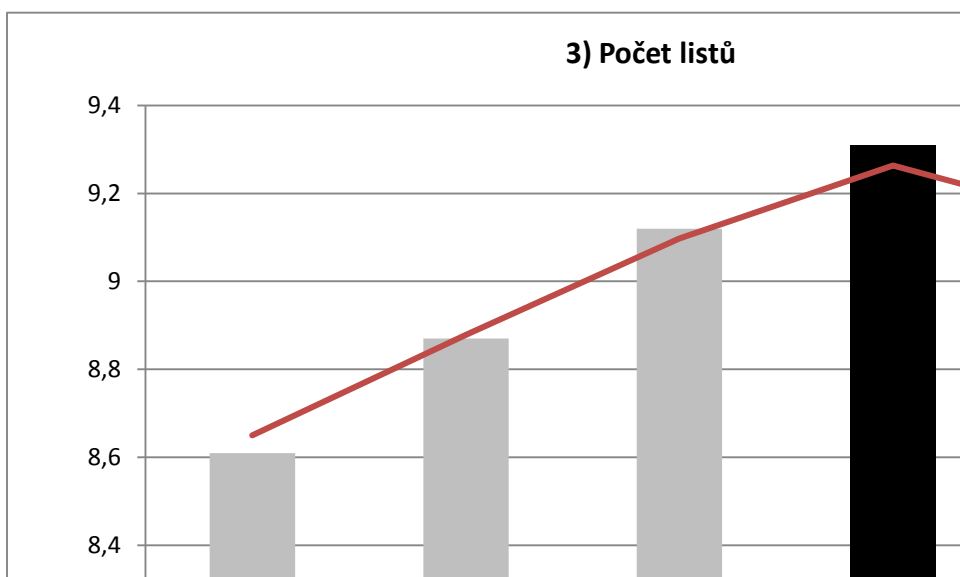
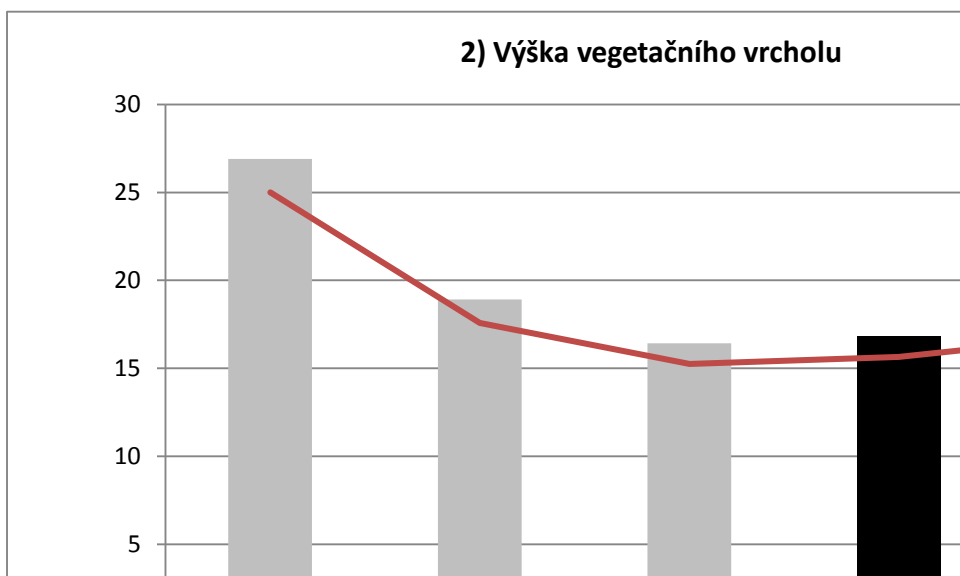
Chemická ochrana porostů

Regulace porostů řepky do optimální formy pro přezimování a jejich ochrana před škodlivými patogeny v průběhu sezóny je již nedílnou součástí pěstební technologie řepky. Pro fungicidně morforegulační ošetření řepky zavádíme nově v řepce přípravek Magnello.

Magnello®. V řepce se jedná o fungicid s morforegulačními účinky pro podzimní i jarní aplikaci. Ošetření porostu řepky přípravkem Magnello v dávce 0,8 l/ha na podzim jej chrání před napadením *Phoma lingam*. Kombinace účinných látek obsažených

v přípravku Magnello- *difenoconazol* a *tebuconazol* chrání porost nejen před infekcí zmíněné fomy, ale zároveň i dalšími chorobami, které se v této době mohou v řepce vyskytnout. Aplikace přípravku Magnello porost řepky zocelí pro jeho úspěšné přezimování a podpoří vývoj celkově robustní, navětvěné a především přisedlé rostliny s mohutným kořenovým systémem (viz. grafy 1-4). Nelze také opomenout, že přípravek Magnello lze využít jako optimální řešení pro ochranu klasů pšenice před fuzariózami, bráničnatkou pšeničnou a plevovou a rzi pšeničnou.

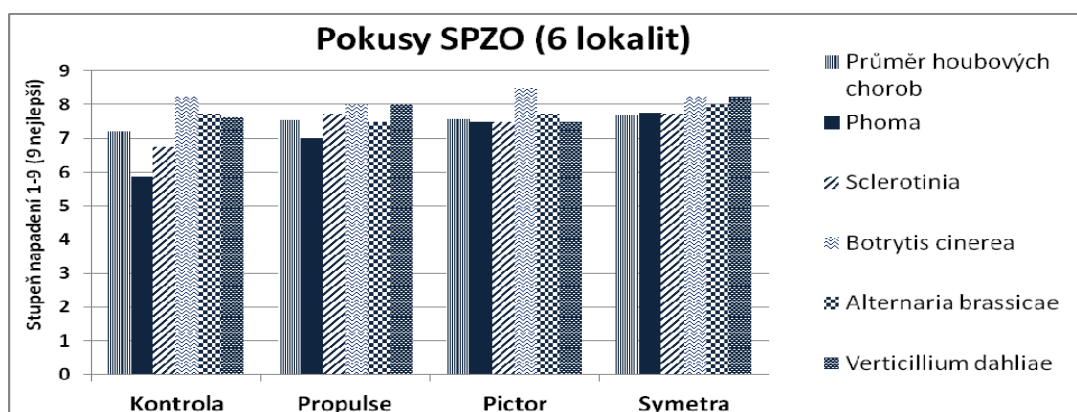
Toprex®. Přípravek Toprex kombinuje silné preventivní a kurativní účinky systemické účinné látky *difenoconazole* spolu s morforegulačními účinky úč. látky *paclobutrazole*. Právě účinná látka *paclobutrazole* při aplikaci přípravku Toprex v dávce 0,5 l na jaře zajišťuje zkrácení porostu, podporu větvení rostlin a omezuje jejich poléhání. Přípravek Toprex lze aplikovat na jaře ve vývojovém rozpětí řepky od prvního viditelného internodia (BBCH 31) až po spatření hlavního květenství shora uprostřed nejvyšších listů (BBCH 51). Pokud není optimálně založený porost řepky mezerovitý, nevyrovnaný, vývojově opožděný nebo také ve špatném zdravotním stavu, je vhodné aplikovat přípravek Toprex ihned na začátku vegetace. Tím dojde k maximální podpoře prorůstání postranních větví a to v přírůstku o 1,25 až 2,0 větve na rostlinu, který se již významně podepíše na výnosu. Vedle samotného zpevnění stonku se vlivem vyššího navětvení mohou jednotlivé větve lépe spojit, a tak se omezí jejich pohyb. Kompaktní porost pak lépe odolává nepříznivému počasí a praskání šesulí způsobené pohybem rostlin je redukováno na minimum. *Paclobutrazole* také podporuje vývoj mohutného kořenového systému, který zajišťuje dostatečný příjem vody a živin i v nepříznivých podmínkách sucha. Vlivem regulace výšky rostlin má světlo lepší přístup i do spodních pater rostliny, což následně pozitivně působí na tvorbu šesulí. Další benefit aplikace přípravku Toprex na jaře spočívá v synchronizaci kvetení řepky a vyrovnání dozrávání šesulí.

Amistar Xtra®. Fungicid Amistar Xtra je již pro-
 věřený přípravek, který v pokusech i v provozních podmínkách potvrzuje několik let extra kvalitu v ochraně kulturních plodin. Svou nezastupitelnou pozici potvrzuje v ochraně řepky olejky, slunečnice, máku a jeho kvalitu nelze opomíjet ani v ochraně obilnin. Fungicid Amistar Xtra je širokospektrální dvousložkový fungicid, který obsahuje účinné látky s rozdílným způsobem účinku a rozdílným stupněm systemicity. Účinná látka *azoxystrobin* působí dlouhodobě a může tak zabránit vzniku nové infekce po dobu třech až osmi týdnů. Druhá účinná látka *ciproconazole* je absorbována asimilujícími částmi rostlin. Vlivem systemického šíření je tato účinná látka rychle a rovnoměrně rozložena uvnitř rostlinných tkání. Účinná látka *azo-*

xystrobin se vyznačuje tzv. green efektem, který pomáhá rostlině udržovat zelenou listovou plochu potřebnou pro fotosyntézu a asimilaci. Tento zelený efekt nabývá na významu i v případech, kdy napadení houbovým patogenem není zásadní. V takových případech je velmi znatelný nárůst využití výnosového potenciálu. Amistar Xtra je v registrační dávce 1 l/ha vysoce účinný proti *Sclerotinia sclerotiorum* a *Alternaria brassicae*. V provozních pokusech byly zjištěny i další pozitivní vlastnosti tohoto fungicidu. Byla zjištěna vysoká účinnost proti plísní zelné, a také řepka ošetřená fungicidem Amistar Xtra vykazovala snížené praskání šesulí.

Symetra®. Během kvetení je potřeba zakročit proti chorobám, které mohou velice významně ovlivnit výsledný výnos i kvalitu semenu. Aplikace fungicidu Symetra do květu vlivem dvou ú. l. *azoxystrobin* a *isopyrazam* chrání porost především proti *Sclerotinia sclerotiorum*, ale zároveň tato aplikace potlačuje rozvoj dalších chorob, kterými jsou *Phoma*, *Alternaria* nebo *Verticillium*, jak také dokládají například výsledky SPZO v letošním roce. U *azoxystrobinu* je dlouho známo, že má vliv na hospodaření s fytohormony. To spočívá ve zpomalování tvorby etylénu a s tím spojeném zpomalení stárnutí. *Isopyrazam* přináší další fyziologický efekt viditelný v praxi, kdy rostliny řepky olejky ošetřené přípravkem Symetra vykazují vyšší podíl zelené hmoty než rostliny ošetřené výlučně *azoxystrobinem*. Prodloužení vegetační fáze spolu s dobrým zdravotním stavem má pozitivní dopad na výnos.

Založené porosty řepky v letošním roce vykazují vlivem nepříznivých klimatických podmínek značné nedostatky. Mezerovité a nevyrovnané porosty bude potřeba sjednotit (Toprex) a ochránit před houbovými chorobami (Amistar XTRA, Symetra), případně před sklizní desikovat pro usnadnění průběhu sklizně (Reglone). Dovedení porostů k úspěšné sklizni nebude v sezóně jednoduché. Obchodní zástupci společnosti Syngenta jsou zde připraveni, aby pěstitelům poskytli maximální poradenský servis.

Kontaktní adresa

RNDr. Ondřej SKALA, Syngenta Czech s.r.o.